

РЕШЕНИЕ

№ 8992

гр. София, 14.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 24.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **10801** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба от Р. С. от [населено място] чрез адвокат М. срещу „Кредисимо“ ЕАД с искане за изпълнение на задълженията на дружеството по реда на чл. 15 и чл. 20 от Регламент № 679/2016 на ЕС.

Съдът е оставил същата без движение за отстраняване на нередовности, които са отстранени с молба от 14.11.2024г.

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 24.02.2025г.

Жалбоподателят не се явява и не се представлява .

Ответникът „Кредисимо“ ЕАД не изпраща представител.

И двете страни са представили писмени становища. Претендират се разноски с представени списъци. Ответникът прави възражение за прекомерност на договорения от жалбоподателя адвокатски хонорар.

Съдът, на база данните по делото, становищата на страните и въз основа на закона съобрази следното:

По фактите:

Р. И. С. от [населено място] е отправил чрез електронна поща молба/ искане към „Кредисимо“ ЕАД, на основание чл. 15 и чл.20 от Регламент / ЕС/ 679/2016г. на Европейския парламент и Съвета, в качеството му на субект, чиито лични данни се обработват. Със същата иска да му бъде предоставена информацията относно обработваните от администратора данни и носителите на тези лични данни – информацията относно това дали личните данни на С. са обработвани от дружеството, както и целите за обработване, категориите лични данни, които се обработват,

получателите и категориите получатели , пред които са разкрити тези лични данни, както и копие от същите, които се обработват.

Поискано е представянето и на всички носители на такива /договори, стандартни европейски формуляри/, с цел да се извърши проверка на обработваните данни, тъй като се предполага, че наличието на договори и подписването им в частност, са последните основания, въз основа на които се обработват данните на С. от администратора. Периодът е определен от 22.09.2019г. до 22.09.2024г.

На 17.10.2024г. е получен отговор от администратора на лични данни „Кредисимо“ ЕАД, с който се потвърждава обработването на личните данни на субекта. Посочено е кои точно лични данни се обработват, както и е разяснено на кои точно посочени лица могат да бъдат предоставени и в кои случаи. Посочен е срокът на съхранение на данните и правата на субектите на данни. Не са представени поисканите носители на лични данни по заявлението.

В тази връзка е подадената до съда жалба – сочат като правно основание чл. 38, ал.3 от ЗЗЛД, като предмет на разглеждане е отказът в частта, в която се отказва представянето на носителите на лични данни.

Считат, че непредставянето на носителите на лични данни, които се обработват от администратора води до невъзможност субектът на данни да е сигурен в легитимно обработване на данните в хитозета на чл.6, б.“б“ от Регламента. В Глава трета, Раздел 1 от ОРЗД , наречен „Прозрачност и условия“ е закрепен принципът на прозрачност като гаранция за правата на субектите на данни. Сочи още, че в исканите носители не се съдържа информация за трети лица, поради което документите биха могли свободно да бъдат предоставени в структуриран, широко използван и пригоден за машинно четене формат. Позовава се на съдебна практика на СЕС.

По отношение на носителите на лични данни, представянето на които е отказано, ответникът е посочил: Кредисимо ЕАД може да приложи автоматизирано вземане на вземане на решения, в случай че е необходимо за целите на сключване на договор с нас, както и при наличието на съгласие на кредитоискателя. Позовава се на политиката на личните данни, към която е налице и декларация за обработка, подписана от всички лица, че имат право да искат човешка намеса от страна на Кредисимо при обработване на данните. При автоматизирано вземане на решения, приложимата логика е, че наличието на значителни просрочия по отношение на кредитоискател при справка в ЦКР води като последствие отказ за отпускане на кредит.

Считат, че отговорност на администратора е да вземе решение за подходящата форма , в която ще бъдат предоставени личните данни. Той може, въпреки че не е длъжен, да представи документите, които съдържат лични данни на субектите на данни, които правят искането в техния оригинален вид. Би могъл да представи копие с оглед изискването за прозрачност. Съдът на ЕС в своето тълкуване посочва, че за да бъде спазено правото на достъп, е достатъчно на заявителя да бъде предоставено пълно резюме на данните в разбираема форма. Представянето на данните, които се обработват не означава, че администраторът е длъжен да предоставя копия на документите, съдържащи личните данни. Важно е предоставената компилация да не променя съдържанието на данните, които се обработват. В случая Кредисимо е направило избор да предостави компилация, която съдържа всички данни, които се обработват, съобразно с параграф 150-152 от Насоките на Европейския комитет по защита на данните. Кредисимо бил в процес на изготвяне на файла с компилация на

обработваните данни, които да бъдат предоставени в срока по Регламента 2016/679. Сочат, че срокът е едномесечен, като може да бъде продължен с още два месеца, като се взима предвид сложността и броя на исканията, за което субектът на данни следва да бъде уведомен.

Сочат, че са получили искането за достъп на 22.09.2024г., поради което срокът изтича на 17.10.2024г., който срок твърдят, че ще спазят.

При така установените факти, съдът от правна страна намира, че жалбата е основателна.

Според чл. 4, параграф 1 от Регламент 2016/679, „лични данни“ означава всяка информация, свързана с идентифицирано физическо лице или физическо лице, което може да бъде идентифицирано („субект на данни“); физическо лице, което може да бъде идентифицирано, е лице, което може да бъде идентифицирано, пряко или непряко, по-специално чрез идентификатор като име, идентификационен номер, данни за местонахождение, онлайн идентификатор или по един или повече признаци, специфични за физическата, физиологичната, генетичната, психическата, умствената, икономическата, културната или социална идентичност на това физическо лице“.

Съгласно чл. 4, параграф 2 от Регламент 2016/679, „обработване“ означава всяка операция или съвкупност от операции, извършвана с лични данни или набор от лични данни чрез автоматични или други средства като събиране, записване, организиране, структуриране, съхранение, адаптиране или промяна, извличане, консултиране, употреба, разкриване чрез предаване, разпространяване или друг начин, по който данните стават достъпни, подреждане или комбинирание, ограничаване, изтриване или унищожаване.

Според параграф 1 на чл. 12 от Регламент 2016/679, „администраторът предприема необходимите мерки за предоставяне на всякаква информация по членове 13 и 14 и на всякаква комуникация по членове 15—22 и член 34, която се отнася до обработването, на субекта на данните в кратка, прозрачна, разбираема и лесно достъпна форма, на ясен и прост език, особено що се отнася до всяка информация, конкретно насочена към деца. Информацията се предоставя писмено или по друг начин, включително, когато е целесъобразно, с електронни средства. Ако субектът на данните е поискал това, информацията може да бъде дадена устно, при положение че идентичността на субекта на данните е доказана с други средства“, а с чл.12, параграф 2 от Регламент 2016/679 е вменено задължение на администратора на лични данни да съдейства за упражняването на правата на субекта на данните по членове 15—22.

В процесния случай спорът и предмет на делото е частта от изпратеното до лицето уведомление от Кредисимо ЕАД, с която се отказва предоставянето на копия от носителите на личните данни на субекта – заявител – копия от договорите за кредит.

В конкретния случай, отправената от жалбоподателя писмена молба до администратора на лични данни - „Кредисимо“ ЕАД и в частта ѝ относно поисканите копия на носителите на лични данни има характер на заявление по смисъла на чл.37б, ал.1 от ЗЗЛД и съдържат реквизитите по чл.37в от ЗЗЛД. Същата е подадена във връзка с упражняване на правата по чл.15 от Регламент 2016/679 и предвид цитираните разпоредби, администраторът е длъжен да предостави копия от личните данни на субекта, така както предвижда чл.15, параграф 3 от Регламент 2016/679.

Макар и копието на лични данни да не следва да се отъждествява с копие от документи, в каквато насока е било и отправеното от жалбоподателя искане до длъжностно лице по защита на личните данни на заявителя, следва да се отчете, че

разпоредбите на Регламент 2016/679 предоставят права на субекта на данни, които последният може да упражни, като тези права произлизат от фундаменталното право на достъп до информация за личните данни, които съответният администратор обработва на конкретен субект, като в случая обработването първоначално е започнало по повод възникнало правоотношение между администратора и субекта на данни – сключен договор за кредит.

Последното следва от разпоредбите на чл.12 от Регламент 2016/679. Според параграф 1 на чл.12 от Регламент 2016/679, „администраторът предприема необходимите мерки за предоставяне на всякаква информация по членове 13 и 14 и на всякаква комуникация по членове 15—22 и член 34, която се отнася до обработването, на субекта на данните в кратка, прозрачна, разбираема и лесно достъпна форма, на ясен и прост език, особено що се отнася до всяка информация, конкретно насочена към деца. Информацията се предоставя писмено или по друг начин, включително, когато е целесъобразно, с електронни средства. Ако субектът на данните е поискал това, информацията може да бъде дадена устно, при положение че идентичността на субекта на данните е доказана с други средства“, а с чл.12, параграф 2 от Регламент 2016/679 е вменено задължение на администратора на лични данни да „съдейства за упражняването на правата на субекта на данните по членове 15—22.“

Съдът приема, че е ирелевантен фактът относно притежанието на екземпляр от договорите за кредит от страна на субекта на данни. Правата и задълженията по тези договори са от частно-правен характер и не са предмет на производството. Искането за предоставяне на копия от тях има друга и различна цел и е свързано с правото на лицето на преценка относно начина на обработване на данните му, вкл. чрез получаване на копия от носителите на тези данни. Именно поради това не бе допусната поисканата с молба съдебно-техническа експертиза, която следваше да установи дали лицето е получило екземпляри от договорите. Последното е елемент от облигационното правоотношение между страните, което изисква двустранните договори да се изготвят в съответен брой екземпляри за всяка от страните. Същото няма отношение към поисканите копия, съдържащи лични данни, тъй като именно предоставянето на такива би дало възможност на лицето да провери как се обработват данните му.

От друга страна, дори копие от поисканата с молбата информация във връзка с сключените между жалбоподателя и дружеството договори за кредит да е на разположение на оспорващия, субектът на данните не може да бъде лишен от възможността да упражни правата си по ЗЗЛД и Регламент 2016/679 във връзка с явно съществуващите между него и администратора на лични данни взаимоотношения.

В случая, като е постановил процесния отказ ответникът е лишил жалбоподателя и от „правото на защита на личните данни“, което му се предоставя с чл.8, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз, като съответно е бил поставен и в невъзможност да придобие непосредствени впечатления за спазване на задължението на администратора за осигуряване защитата на тези данни, така че да се гарантира тяхното законосъобразно обработване, в съответствие с принципите, определени в чл.5 от Регламент 2016/679. Оспореният отказ възпрепятства жалбоподателя да се възползва и от правото му по чл.8, параграф 2 Хартата на основните права на Европейския съюз, да получи ясна представа за това дали данните му са обработвани добросъвестно, за точно определени цели и въз основа на съгласието му или по силата на друго предвидено от закона легитимно основание.

Договорът за потребителски кредит е частноправна сделка със страна потребител – чл. 9, ал.1 от Закона за потребителския кредит (ЗКП). Потребител е всяко физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност, и всяко физическо лице, което като страна по договор по този закон действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност – чл. 9, ал. 3 от ЗКП вр. с § 13, т. 1 от ДР на ЗЗП. От своя страна договорът за потребителски кредит се сключва в писмена форма и задължително съдържа личните данни на кредитополучателя (субект на данните), по арг. и от чл. 11, т .3 от ЗКП. Съгл. чл. 5, ал. 4 от ЗКП, кредитодателят (администратор на лични данни по ЗЗЛД) има задължението да предоставя на потребителя, както общата информация относно предстоящ за сключване договор за потребителски кредит, така и общите условия към него безвъзмездно, на хартиен или друг траен носител по ясен и разбираем начин, като всички елементи на информацията и на общите условия се представят с еднакъв по вид, формат и размер шрифт - не по-малък от 12. От своя страна общите условия стават и са неразделна част от договора за потребителски кредит, като всяка страница трябва да бъде подписана от страните по договора – арг. от чл. 11, ал. 2 от ЗПК. Действително правилото на чл. 5, ал. 4 от ЗПК касае преддоговорно задължение на кредитодателя за предоставяне на информация. В този случай правилото защитава предимно интереса на длъжника (кредитополучателят) като икономически по-слаба страна. Няма никаква причина тази норма да не се прилага по аргумент на по-силното основание и по време на изпълнението на вече сключен договор. Това е така, тъй като по този начин тя защитава освен интересите на длъжника-кредитополучател, също и тези на кредитора (кредитодател), доколкото търсенето и предоставянето на информация относно текущото състояние на дълга, стимулира длъжника да изпълнява добросъвестно и точно. Поради тази причина, кредитодателят няма никакво разумно стопанско основание, а и законово, да отказва да дава информация на кредитополучателя относно условията на договора, в които са инкорпорирани личните данни на кредитополучателя, доколкото същото противоречи не само на принципа на добросъвестността в гражданския оборот – чл. 63 от ЗЗД, но и на принципа за „отговорно поведение“, заложен в чл. 2 от ЗПК. Отговорното поведение изисква от кредитодателя не само да действа в свой интерес и да не пречи на другата страна да изпълнява (грижата на добрия стопанин), но дори и да ѝ съдейства при изпълнението, доколкото тя се ползва със специална закрила, тъй като е по-слаба икономически. Именно с оглед на това на общо основание приложение намира и Закона за защита на потребителите като общ закон, регламентиращ потребителското право. Съгласно чл. 2 от ЗЗП потребителят има правото да бъде информиран за предоставяната стока или услуга, както и на защита на неговите икономически интереси във връзка с предоставяната стока или услуга - вр. с чл. 1, ал. 2, т. 1 от ЗЗП. В противен случай, както най-често се случва на практика, потребителят би могъл добросъвестно да се лиши от документа на дълга по невнимание или лекомислие, с оглед на което да пропусне дължимо плащане, респективно да изпадне в забава с всички произтичащи от това обстоятелство последици (предсрочна изискуемост на кредита; мораторна лихва за забава). Такъв неблагоприятен ефект законът се стреми да не допусне, именно с правилото на чл. 11, ал. 3 от ЗПК. Макар от буквалното тълкуване на това правило да следва извода, че се касае за задължение за предоставяне на информация относно извършените и предстоящите плащания, то следва да бъде тълкувано

разширително на осн. § 1 от ДР на ЗЗП вр. с чл. 1, ал. 2, т. 1 от ЗЗП, тъй като по този начин се осигурява по-голяма защита на потребителя. Всичко това показва, че предоставянето на личните данни, инкорпорирани в документа на дълга (договора за потребителски кредит) се явява не само задължение по ЗЗЛД и Регламента, но и на двойно основание - пряка последица от прилагането на потребителското право в отношенията между страните по договора за потребителски кредит, което от своя страна има императивен характер. Доколкото обаче тези частноправни отношения са извън предмета на настоящото съдебно производство, а и на първоинстанционното, съдът не дължи изрично произнасяне в тази насока.

По отношение на възражението на ответника, в което се позовава на правото си да предостави данните под формата на компилация, поради правото му на преценка за това, съдът намира следното:

Писмото, с което са предоставени исканите данни е от дата 17.10.2024г. В същото се съдържа изявление, че т.нар. компилация / по смисъла на Насоки №01/2022 на Европейския комитет по защита на данните/ е в процес на изготвяне. В самия документ се сочи, че срокът изтича на 17.10.2024г. и ще бъде спазен, въпреки че от тази дата е и самото писмо. До датата на приключване на съдебното дирене – 24.02.2025г. от страна на „Кредисимо“ ЕАД не бе представена тази компилация, която да замести исканите от лицето копия от договори, съдържащи лични данни. Поради това, приложението на цитираните Насоки не е налице, поради липса на така предоставената компилация, както и на копията на договорите, за които съдът изрази становище по-горе.

Именно съобразно с Решение на СЕС от 4 май 2023 година по дело С-487/21, правото да се получи информация предполага и правото на получаване на копие от извлечения от документи и дори от цели документи, или от извлечения от бази данни, които в частност съдържат посочените данни, ако предоставянето на такова копие е задължително, за да може субектът на данните ефективно да упражни предоставените му с този регламент права, в т. ч. и да извърши проверка за спазване на принципа за законосъобразна обработка на данните. В този смисъл е и Решение № 1159/11.02.2025 г., постановено по адм. дело № 9474/2024 г. по описа на ВАС на Република България.

Предвид горното съдът приема, че в случая и в изпълнение на принципите на прозрачност и отчетност, администраторът е бил длъжен, при наличие на отправеното изрично искане, да предостави на субекта и изисканите от него копия на документи, чрез които се обработват личните му данни, доколкото при неизпълнение на това задължение се ограничава възможността заявителят да узнае конкретните фактически и правни основания, обуславящи целите на обработка на личните му данни и по този начин да извърши проверка дали същите се обработват законосъобразно по смисъла на чл. 6 от Регламент /ЕС/ 2016/679.

Противното разбиране води до ситуация като в процесния случай, в която субектът на данните получава единствено обща информация за вида и категорията на обработваните лични данни, но не може да получи конкретни сведения за целите на обработката, т. е. какво е точното фактическо основание за нейното извършване. Това води до пряко неизпълнение от страна на администратора на лични данни на задължението за отчетност, което пречатства и възможността субекта на данните да осъществи ефективна проверка относно тяхното законосъобразното, добросъвестно и прозрачно обработване, каквото съмнение очевидно се е породило у жалбоподателя.

При тези съображения жалбата се явява основателна и следва да бъде уважена.

При този изход на спора, в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените и претендирани разноски в размер на 1010 лева, представляващи платена държавна такса и адвокатски хонорар.

Воден от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. последно и чл. 143 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ писмо с издател „Кредисимо“ ЕАД от 17.10.2024г. по заявление на Р. С. от 22.09.2024г. в частта му, с която е отказано предоставянето на копия от носителите, на които се съхраняват обработваните лични данни на С. от администратора на данни „Кредисимо“ ЕАД.

ВРЪЩА делото като преписка на „Кредисимо“ ЕАД за изпълнение на указанията и предоставяне на исканите копия от носителите на данни.

ОСЪЖДА „Кредисимо“ ЕАД да заплати на Р. И. С. сумата от 1010 / хиляди и десет/ лева, представляващи разноски по делото – адвокатски хонорар в минимален размер и държавна такса за водене на производството.

Решението подлежи на оспорване пред ВАС в 14-дневен срок от връчването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ